

L'arxiu més gran: l'Arxiu Històric de Girona

QUAN PENSEM EN L'ARXIU MÉS GRAN DE LA demarcació, hi associem la imatge de l'Arxiu Històric de Girona. És en efecte el més gran, tant pels metres quadrats del seu edifici com pel volum de documentació que custodia.

Es va crear el 1952 amb el nom d'Archivo Histórico Provincial, i l'any 1981 el departament de Cultura de la Generalitat n'assumí la gestió i l'integrà a la seva xarxa d'arxius. L'AHG, amb 5.600 m², està situat a l'antic convent de Sant Josep. Té una capacitat de dipòsit documental d'11.000 metres lineals, dels quals actualment n'hi ha 8.000 d'ocupats. La seva funció és tutelar el patrimoni documental de la comarca, i en alguns casos abasta també l'àmbit de la província. Aquest és el fet que explica la diversitat de provinences de fons documentals ingressats, 180 en aquest moment, tant de titularitat pública com privada.

En el moment que adquireix valor d'històrica, tota la documentació generada per les diferents administracions públiques en l'exercici de les seves funcions ingressa a l'AHG per ser custodiada i, en els casos que calgui, ordenada i catalogada per poder-la posar al servei de la mateixa Administració o dels investigadors.

Aquesta documentació prové de les administracions autonòmica, perifèrica de l'Estat —en destaca el fons del Govern Civil—, local —concretament de la Diputació i de tots els ajuntaments que ho sol·licitin— i de Justícia. És especialment remarcable la documentació provincent de l'exercici de la funció notarial. A l'AHG es conserva un dels fons notariaus més importants d'Europa, amb aproximadament 30.000 volums, que abracen des del segle XIII fins al segle XIX. Cal destacar també els fons d'institucions més modernes, com l'Hospital de Santa Caterina i l'Hospici, ambdós d'origen medieval i amb continuïtat en el moment actual, després d'haver experimentat diverses transformacions. Trobem també altres fons d'institucions més modernes, com la Junta Electoral Provincial, el Centre Penitenciari o l'institut d'ensenyament secundari Jaume Vicenç Vives.

És important remarcar que, a part de la documentació de titularitat pública, tot i que en una proporció molt inferior, l'AHG disposa de diversos fons privats, ja sigui per dipòsit o per donació de particulars. Gràcies a la conscienciació creixent per part de tots els ciutadans del valor dels documents, la tendència a recuperar-los i posar-los a l'abast de la societat és cada vegada més gran.

Custodiar tota aquesta documentació estaria mancat de sentit si la finalitat no fos poder-la posar al servei dels ciutadans. És per això que en els darrers temps hi ha hagut diverses actuacions per augmentar-ne la difusió. L'Arxiu edita, cada trimestre, un butlletí informatiu on es donen a conèixer els darrers fons ingressats i les possibilitats que ofereixen de cara a la investigació. Des d'aquest centre s'han realitzat també exposicions, s'han organitzat visites d'estudiants d'instituts d'ensenyament secundari i es manté un contacte permanent amb la Universitat de Girona, amb la realització conjunta de cursos de formació i d'assignatures de pràctiques d'arxiu.

Tot això fa que el nombre d'usuaris vagi augmentant any rere any. Durant el 1998 es van comptabilitzar un total de 2.530 investigadors, que van consultar 9.572 documents. Aquesta xifra, impensable fa uns anys, ens mostra la necessitat de continuar la difusió dels fons, no només dins el mateix centre, sinó a l'exterior, amb l'ajuda de les noves tecnologies que permeten una comunicació més ràpida i flexible entre l'usuari i l'Arxiu.

M. Àngels Adroer i Pellicer
Arxivera de l'AHG